Gemeente Amsterdam

Bezoekadres
Amstel 1
1011 PN Amsterdam

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
Telefoon 14 020
amsterdam.nl

Retouradres: Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Raadscommissie FEZ
Postbus 202
1000 AE Amsterdam

Datum 2 juni 2020
Behandeld door

Onderwerp Update verkoopproces AEB

Geachte leden van de raadscommissie,

Het principebesluit tot verkoop van AEB is op 12/13februari 2020 aan u voorgelegd. Op 16 maart bent u geïnformeerd dat het voorleggen van het GO-besluit aan u in april/mei vanwege een aantal redenen niet haalbaar is. In deze brief is aangegeven dat het Vendor Due Diligence (VDD) onderzoek rondom de zomer zal worden afgerond, waarna het GO-besluit aan u wordt voorgelegd. Op dit moment wordt gewerkt aan de voorbereidingen voor het verkoopproces. Middels deze brief nemen wij u mee in de ontwikkelingen in de afgelopen maanden, de huidige stand van zaken en de planning van het verkoopproces voordat het zomerreces begint.

Aanstelling nieuwe CRO
Op 20 april is Gita Hoogeveen ad interim toegetreden tot de directie van AEB. Gita Hoogeveen is de opvolgster van Koos de Vink en zal de rol van CRO (Chief Restructuring Officer) vervullen. De nieuwe CRO zorgt voor versterking van de directie bij voor het herstructureringsplan en bij de uitvoering van het verkoopproces en het herstructureringsplan. Hiermee bestaat de directie van AEB uit vier leden: Paul Dirix (CEO), René Klaassen (directeur bedrijfsvoering), Albert den Hartog (operationeel directeur) en Gita Hoogeveen (CRO). Gita Hoogeveen is aangesteld door de RvC van AEB in overleg met de gemeente. De gemeente blijft nauw betrokken bij de governance van AEB. Gita Hoogeveen studeerde chemische technologie in Delft en heeft ruime ervaring als algemeen directeur in technische en productiebedrijven.

Voorbereidingen verkoopproces AEB
De voorbereidingen voor het verkoopproces bestaan uit onder andere het verder uitwerken van het proces, het uitvoeren van een VDD onderzoek en een waardering. Voor het VDD onderzoek, of te wel een boekenonderzoek door de verkopende partij, zijn externe deskundigen ingehuurd. De VDD adviseurs doen onder andere onderzoek op juridisch, financieel en technisch vlak. De VDD werkzaamheden lopen nog en de verwachting is dat deze in de zomer worden afgerond.

De voorbereidingen op het verkoopproces vragen meer tijd dan bij het principebesluit werd voorzien, zoals aangegeven in de raadsbrief van 16 maart. Daarnaast heeft het coronavirus ook een vertragend effect op

de voorbereidingen van het verkoopproces. Enerzijds omdat AEB zich moet focussen op operationele uitdagingen vanwege het coronavirus en daardoor minder beschikbaarheid heeft, en daarnaast omdat de verschillende VDD werkzaamheden minder efficiënt kunnen plaatsvinden. De werkzaamheden vinden nu zoveel mogelijk digitaal en op afstand plaats. Voor fysieke inspecties en bezoeken die mogelijk nog nodig zijn voor het technisch VDD wordt met AEB gezocht naar een oplossing.

Na het voorleggen van GO-besluit voor wensen en bedenkingen aan de Raad kan het verkoopproces worden gestart. De start van het verkoopproces is onder andere afhankelijk van hoe de situatie met betrekking tot het coronavirus zich ontwikkelt, welke maatregelen worden genomen en wat de impact gaat zijn op de economie en markt. Op dit moment zijn de marktomstandigheden voor een verkoopproces niet gunstig. De banken zijn terughoudend met financieren en daarmee is het voor potentiële kopers lastig om een aankoop van AEB te financieren. Potentiële kopers zijn tevens bezig met hun eigen operaties vanwege het coronavirus en zullen naar verwachting minder interesse hebben in het doen van overnames. Het is nu zaak de situatie goed in de gaten te houden en te bezien hoe de markt zich ontwikkelt.

Ontvlechting WPW
De gemeente onderzoekt met AEB over hoe het 50% aandeel dat AEB heeft in Westpoort Warmte (WPW) voorafgaande aan de verkoop van AEB kan worden verkocht door AEB. Conform het principebesluit wordt uitgewerkt hoe de gemeente direct aandeelhouder kan worden in WPW, om het aandeelhouderschap van AEB in WPW geen blokkade te laten zijn voor de verkoop van AEB. Daarnaast heeft AEB adviseurs in de arm genomen om in nauw overleg met de gemeente het scenario van verkoop van het WPW aandeel aan Vattenfall, dan wel aan een derde partij te onderzoeken.

Financiering
In de raadsvergadering van 10 oktober 2019 is ingestemd met het beschikbaar stellen van een additioneel krediet van € 45 miljoen ten behoeve van de borging van de met AEB samenhangende publieke belangen, waarbij de inzet is dit bedrag zo laag mogelijk te houden. De gesprekken tussen gemeente, de banken en AEB over de definitieve voorwaarden voor de verstrekking van het additioneel krediet door de gemeente lopen. AEB heeft aangegeven te voorzien uiteindelijk het gehele zo niet een belangrijk deel van dit bedrag nog nodig te hebben voor de herstructurering van de onderneming. De liquiditeitsplanning van AEB heeft er tot nu in geresulteerd dat er nog niet getrokken is op de € 45 miljoen additioneel krediet, de benodigde liquiditeit is niet door het gehele jaar heen gelijk gespreid. De verwachting is dat er in de tweede helft van 2020 wel zal worden getrokken. AEB werkt met (de adviseurs van) de gemeente verder aan het inzichtelijk maken van wat er nog nodig is om naar de toekomst toe een financieel solide onderneming neer te zetten. Dit is onderhanden werk waarbij ook de effecten van het coronavirus moeten worden meegenomen.

Europese Commissie
Zodra de gesprekken met AEB en de banken over de financiering zijn afgerond, zal het herstructureringsplan door AEB worden gefinaliseerd. Het geactualiseerde herstructureringsplan wordt dan opnieuw naar de Europese Commissie gestuurd ter goedkeuring. Naast steun voor herstructurering van AEB, valt een deel van de steun waarschijnlijk onder de Covid-19 regelgeving van de Europese Commissie. De EC blijft betrokken in dit proces zolang er sprake is van steunverlening. Zodra de Europese Commissie goedkeuring heeft gegeven op het herstructureringsplan kan de additionele financiering worden verstrekt aan AEB.

Beslaglegging BAM-BANZO
BAM-BANZO heeft in maart ten laste van AEB derdenbeslag gelegd bij de gemeente voor €5,6 miljoen. De beslaglegging heeft tot gevolg dat de gemeente geen betalingen meer aan AEB kan doen, zolang het beslag er ligt. Tussen AEB en BAM BANZO bestaat al enige tijd een zakelijk verschil van inzicht over de nascheidingsinstallatie. BAM BANZO is de aannemer van de nascheidingsinstallatie voor huishoudelijk afval. AEB vindt dat de nascheidingsinstallatie niet aan de verwachtingen voldoet. Daarom heeft AEB de slotafrekening voor de oplevering en de navolgende maandfacturen voor het onderhoud van twee jaar niet voldaan. De Raad van Arbitrage heeft onlangs BAM-BANZO in het gelijk gesteld. AEB is daartegen in hoger beroep gegaan en ziet dat met vertrouwen tegemoet. AEB geeft aan dat de banken op korte termijn een bankgarantie zullen afgeven. Deze bankgarantie zal dienen als vervangende zekerheid voor de beslaglegging. De afvalverwerking blijft gecontinueerd omdat het beslag dan wordt opgeheven en de gemeente weer aan AEB kan betalen.

Aanbesteding afvalcontracten
De directie Afval & Grondstoffen bereidt zich voor op het starten van het aanbestedingstraject voor het contract voor verwerking van het restafval. Er is opdracht gegeven tot een marktverkenning en advies over timing van de aanbesteding. De doorlooptijd van de aanbesteding wordt geschat op minimaal 1,5 jaar (op grond van recente ervaringen in andere steden). Uitgaande van gunning medio 2022 (circa zes maanden voor afloop van het huidige contract) moet uiterlijk eind 2020 gestart worden met de aanbesteding. Op 15 mei heeft er een bijeenkomst met de AEB gemeenten en de gemeente Amsterdam plaatsgevonden om te verkennen of er gezamenlijk kan worden aanbesteed. De gemeente is in goed overleg met AEB gestart om de overgang van werkzaamheden voor het beheer en contractmanagement van de overige afvalcontracten van AEB naar gemeente te realiseren. Voor het aflopen van de huidige DVO's (dienstverleningsovereenkomst) met AEB (eind 2022) worden al deze werkzaamheden door de gemeente overgenomen.

Overgang recyclepunten
In een gezamenlijk projectteam van AEB en gemeente is de overgang van de recyclepunten naar de gemeente gestart. De details van de overgang van personeel en bedrijfsmiddelen worden uitgewerkt, waarna het college zal besluiten over de inpassing in de organisatie van de gemeente. Voor de overname van de activa zal aan de raad een kredietbesluit worden gevraagd. De daadwerkelijke overgang wordt voorzien in het najaar van 2020.

Zoals toegezegd in de commissievergadering MLD van 21 november 2019 (TA2019-001519) informeren wij u over de huidige noodscenario's bij AEB. De beantwoording van deze vraag is gebaseerd op informatie van AEB. In de bijlage staat een uitgebreide toelichting.

Afhandelen toezegging nadere informatie over noodscenario's
Zoals toegezegd in de commissievergadering MLD van 21 november 2019 (TA2019-001519) informeren wij u over de noodscenario's bij AEB. De beantwoording van deze vraag is gebaseerd op informatie van AEB.

Noodscenario's zijn scenario's waarin de bedrijfsvoering van AEB door interne en/of externe factoren zodanig wordt verstoord dat de continuïteit van de basisfuncties van AEB in gevaar kunnen komen. Het gaat dan om het kunnen verwerken van afval en slib en leveren van warmte. Onderliggend gaat het bij AEB

om een reeks van met elkaar verbonden processen en daarmee verbonden zaken, zoals de verbrandingslijnen, stoomturbines, rookgasreiniging en waterzuivering.

Het risico op een calamiteit is nooit volledig uit te sluiten. Het is daarom allereerst zaak om de belangrijkste risico's die zich kunnen voordoen goed in beeld te hebben en te houden. Het risicomanagement van AEB geeft inzicht in deze risico's, zodat AEB besluiten kan nemen om deze risico's te beheersen. AEB heeft een levend risicoregister ingericht waarin de belangrijkste risico's worden bijgehouden.

Om de risico zo veel als mogelijk te beperken heeft AEB beheersmaatregelen getroffen. Deze zijn er op gericht de kans dat een risico zich voordoet te verkleinen door bijvoorbeeld risico's weg te nemen voordat ze zich voordoen (door onderhoud tijdig uit te voeren), het vergroten van de robuustheid van het proces (door bijvoorbeeld voor cruciale functies redundantie in te bouwen) en het verkorten van de duur van het oponthoud (denk bijvoorbeeld aan belangrijke reserveonderdelen ter plaatste houden).

Dit zijn allemaal zaken die AEB doet om een calamiteit met wezenlijke impact op de basisfuncties te voorkomen. De inschatting van AEB is dat de kans op herhaling van een calamiteit gelijk aan die van de zomer van 2019 zeer klein is. Hoewel de situatie is verbeterd en we progressie zien, heeft AEB heeft hierop nog veel werk te doen geeft ze zelf ook aan. Het volledig op het gewenste niveau krijgen van de operatie van AEB en alles dat daarvoor nodig is, is een traject van de lange adem.

Mocht er onverhoopt toch een calamiteit plaatsvinden op een cruciale installatie dan heeft AEB een noodscenario paraat waarin de stakeholders worden geïnformeerd, er (tijdelijke) maatregelen worden genomen om de impact te beperken en wordt er in gesprek met partners naar duurzame oplossingen gezocht. Voor afvalverwerking en warmtelevering zijn voldoende maatregelen en mogelijkheden beschikbaar in geval van een calamiteit. Voor slibverwerking is dat nog niet het geval.

Voor afvalverwerking gaat het dan bijvoorbeeld over het binnen de flexibiliteit die de contracten die AEB heeft afgesloten met afvalleveranciers te toestroom beperken, (tijdelijke) opslag gebruiken en realiseren en/of de nog resterende verwerkingscapaciteit maximaal inzetten. Dit geeft enige tijd om tot meer langduriger en structurele oplossingen te komen in geval van een calamiteit. Voor de afvalverwerking is gezien het afvalaanbod en de verwerkingscapaciteit in de markt nu adequate alternatieve verwerkingscapaciteit beschikbaar. AEB geeft aan dat er ook voor een situatie waarin de afvalmarkt weer aantrekt voldoende mogelijkheden zijn. Uiteraard zijn dit relatief dure opties vergeleken met het benutten de normale verwerkingscapaciteit die AEB beschikbaar heeft.

Voor warmte is zowel bij AEB als bij WPW noodcapaciteit opgesteld en AEB geeft aan der er meer beschikbaar kan worden gemaakt indien dat nodig is. De verwachting is verder dat gedurende het jaar ook de warmteleverantie van de biomassacentrale beschikbaar komt, dit creëert extra buffercapaciteit op het netwerk van WPW.

Voor slibverwerking is nog geen panklare oplossing voorhanden. Tijdens een relatief droge periode als deze is de verwerkingscapaciteit van AEB voldoende voor de verwerking van het slib van AGV. Tijdens langdurige natte periodes en in geval van het tijdelijk wegvallen van verwerkingscapaciteit bij AEB door

een calamiteit is er momenteel een tekort aan verwerkingscapaciteit. Er is ook geen capaciteit elders in Nederland beschikbaar. Het waterschap Amstel Gooi en Vecht is onder andere met AEB in overleg om te zoeken naar structurele oplossingen voor de verwerking van slib. Te denken valt aan (tijdelijke) buffercapaciteit en gebruik maken van verwerkingscapaciteit van derden.

Voor verdere toelichting op de noodscenario's verwijzen wij u naar de bijlage bij deze brief.

Planning en proces
Tijdens de raadsvergadering van 12/13 februari 2020 waarin het principebesluit aan bod kwam, zijn drie moties aangenomen. De motie (TA2020-000238) van het lid Nadif inzake financiële administratie kan na afronding van het verkoopproces worden afgedaan aangezien er wordt gevraagd naar inzicht in de financiën na de verkoop van AEB. De andere motie (TA2020-000239) van het lid Nadif inzake criteria afvalcontracten wordt afgedaan bij de voorbereidingen van de aanbesteding voor het afvalcontract en dan wordt ook de raad hierover geïnformeerd. De motie (TA2020-000240) van leden Boutkan, Nadif en Bakker over de non-embarrassment clausule wordt afgedaan bij het GO-besluit.

Het GO-besluit wordt na afronding van de voorbereidende werkzaamheden aan u voorgelegd. Deze planning is mede afhankelijk van de ontwikkelingen omtrent het coronavirus en de daarmee samenhangende marktontwikkelingen. Nadat het GO-besluit aan u is voorgelegd voor wensen en bedenkingen kan het verkoopproces worden gestart.

Wij vertrouwen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Namens het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam,

Victor Everhardt
Wethouder Deelnemingen

Marieke van Doorninck
Wethouder Ruimtelijke Ordening en Duurzaamheid